

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації
КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Запорізький національний університет
Мукачівський державний університет
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Сумський державний університет
Сумський національний аграрний університет
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Херсонський факультет Одеського державного університету внутрішніх справ
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Казахський національний університет імені аль-Фарабі (Алмати, Казахстан)
Gdacska Wyższa Szkoła Humanistyczna (Gdacs, Polska)
University of Cape Coast (Cape Coast, Ghana)
Telavi State University named after Jacob Gogebashvili (Telavi, Georgia)

ІННОВАЦІЇ В НАУЦІ: СУЧАСНИЙ ВИМІР

INNOVATIONS IN SCIENCE: MODERN DIMENSION

Матеріали Міжнародної
науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників

Proceedings of International
Scientific and Practical Internet Conference of Young Researchers

Суми 2023

УДК 001.895(082)

I-66

*Рекомендовано до друку Вченою радою КЗ Сумський інститут
післядипломної педагогічної освіти
(протокол № 4 від 27 квітня 2023 р.)*

Редакційна колегія:

М. А. Бойченко – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
С. М. Грицай – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
О. Гоголішвілі – доктор історичних наук, професор (Грузія)
О. В. Гузенко – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
Г. Л. Єфремова – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
І. Л. Кежковська – кандидат педагогічних наук (Польща)
С. М. Коваленко – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
Ю. В. Кузьменко – доктор педагогічних наук, доцент (Україна)
А. К. Минбаєва – доктор педагогічних наук, професор (Казахстан)
С. Д. Овусу – доктор філософії зі здоров'язбереження (Гана)
О. І. Огієнко – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
А. А. Сбруєва – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Л. О. Сущенко – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
К. Шашвіашвілі – доктор соціологічних наук, професор (Грузія)

I-66 **Інновації в науці: сучасний вимір:** матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників (4 травня 2023 року, м. Суми). – Суми: ФОП Цьома С.П., 2023. – 275 с.

У збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників «Інновації в науці: сучасний вимір», що розкривають теоретичні та практичні основи розвитку інноваційних процесів в науці.

Конференція проводиться за ініціативою кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту КЗ Сумський ОІППО з метою обговорення результатів інноваційного наукового пошуку молодих дослідників.

The collection presents the proceedings of the International Scientific and Practical Internet Conference of Young Researchers «Innovations in Science: Modern Dimension», which reveals the theoretical and practical foundations of the development of innovative processes in science.

The conference is held on the initiative of the Department of Pedagogy, Special Education and Management of Sumy RIPPE to discuss the results of innovative research of young scientists.

Матеріали конференції подано в авторській редакції / The conference proceedings are presented in the author's edition

УДК 001.895(082)

©Колектив авторів, 2023

© ФОП Цьома С.П., 2023

ЗМІСТ

**РОЗДІЛ I
МЕДИЧНІ НАУКИ**

Chubinishvili Miriam PHARMACOLOGICAL PROPERTIES OF THE PLANT «HAWTHORN»	12
Gigishvili Tamar CARDIAC ACHALASIA AND ITS ENDOSCOPIC MANAGEMENT	14
Kharibegashvili Alexander NEUROCHEMICAL THEORY OF EPILEPSY PATHOGENESIS	17

РОЗДІЛ II

БІОЛОГІЧНІ ТА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ

Гринь Олександра, Проценко Ірина РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА З ВИРОЩУВАННЯ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ НА ПРИКЛАДІ РОЗСАДНИКА PIANTO FARO (ІТАЛІЯ)	20
Ляхова Анастасія, Проценко Ірина ІМПОРТУВАННЯ КВІТКОВО-ДЕКОРАТИВНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНУ	22
Проценко Ірина БІОДРЕНАЖНІ СИСТЕМИ ЯК ПРИРОДООРІЄНТОВАНЕ РІШЕННЯ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ДОЩОВОЮ ВОДОЮ В МІСЬКИХ ЕКОСИСТЕМАХ	24
Сокольник Аліна, Проценко Ірина ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ НА РОЗСАДНИКУ FINCA HERMOSA (ІСПАНІЯ)	27
Kelengeridze Nino, Santeladze Natalia SOIL RESEARCH FOR SPREADING LAUREL CULTURE (KAKHETI REGION, GEORGIA)	29
Lomishvili Maia, Dolidze Malxaz, Kupreishvili Shorena, Iashxi Kaха EVAPOTRANSPIRATION, AS THE MAIN COMPLEX CHARACTERISTIC OF WATER DEMAND OF WHEAT CULTURE	31
Metreveli Lia, Tinatin Tcharkhalashvili THE ROLE OF THE ENVIRONMENT IN MANAGING EMOTIONS	34

РОЗДІЛ III ЖУРНАЛІСТИКА

Сущенко Мілана FEATURES OF FORMATION OF A BLOGOSPHERE AS A NEW TYPE OF MEDIA TOOL IN THE INFORMATION SPACE	36
--	----

РОЗДІЛ IV ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Бобирєва Оксана ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕВРИСТИЧНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕС ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЇ	39
Богодист Мирослава НЕФОРМАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ В УКРАЇНІ	41
Брюховецька Каріна ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ОСВІТИ.....	44
Бутова Людмила ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ МЕДІАОСВІТИ	46
Василіук Світлана, Мирончук Наталія РОЗВИВАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	49
Граб Мар'яна РОЗВИТОК ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТИ В ДАНІЇ ТА НОРВЕГІЇ.....	51
Данильченко Людмила	53
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИХ ЗАСАД ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В АНГЛОМОВНИХ КРАЇНАХ.....	53
Добоні Андріана, Фенчак Любо ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНЦІЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	56
Добровольська Наталія ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....	59
Домашова Софія ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ.....	61

Дячук Наталія МУЗЕЙНА ПЕДАГОГІКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КРАЄЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	63
Задорожна Людмила БІНАРНІ ЗАНЯТТЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	66
Кича Аліна, Мирончук Наталія СТИМУЛЯЦІЯ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ЗАСОБАМИ ІГРОТЕРАПІЇ	68
Колеснік Віталіна МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНО- ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	71
Кузьма Ольга, Мочан Тетяна ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ОНЛАЙН ПЛАТФОРМ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	73
Лисенко Надія ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ	76
Логінов Андрій ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВЧИТЕЛІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В УМОВАХ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ: МІЖШКІЛЬНЕ МЕТОДИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ	78
Матвєєв Костянтин НЕІГРОВИЙ КОНТЕКСТ ЯК ОСНОВА ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ ГЕЙМІФІКАЦІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	82
Мирончук Наталія ВИМОГИ ДО ВІДБОРУ ЗАВДАНЬ І ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ УМІНЬ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ	84
Пімоненко Людмила ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	85
Предик Аліна, Єрмечук Юлія ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ	88

Предик Аліна, Пасічна Софія ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	91
Рендзей Вікторія, Фенчак Любов ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНЦІЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.....	94
Савка Яна, Майборода Ірина ВИКОРИСТАННЯ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ В ПРОЦЕСІ ОБРОБКИ ПАПЕРУ Й КАРТОНУ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЇ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ.....	96
Самодумська Олена ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ЕСЕ МАЙБУТНІМИ ПЕДАГОГАМИ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ...	99
Сахно Олена, Луценко Світлана ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ МЕТОДАМИ ЗАГАЛЬНОЇ ІМІДЖОЛОГІЇ.....	101
Собіна Інна ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА РОЗВИТОК ОСОБИСТІСНО- ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА	105
Титух Анна ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ГОТОВНОСТІ ПЕДАГОГІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ ДО ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ	107
Толмачова Анастасія ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДИТИНИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ КІБЕРСЕРЕДОВИЩА.....	109
Трегуб Анастасія МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ КАЗКИ.....	112
Трипольська Наталя ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОГО СТАВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ДО НАВЧАННЯ	114
Федоркін Олександр ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КРИЗОВИХ УМОВАХ	116
Федоркіна Альона ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	119

Фенчак Марія, Фенчак Любов ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РОБОТИ З БАТЬКАМИ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	122
Ergashev Nozim THE ROLE AND PERSPECTIVES OF THE NEIGHBORHOOD AND FAMILY OF THE HIGHER EDUCATION INSTITUTION IN THE BEGINNING OF TUTORING ACTIVITIES OF FUTURE PEDAGOGUES.....	124
Nikolaishvili Madona DEVELOPMENTAL TEACHING ACTIVITIES USING THE TOOL «MADONA».....	127
Sultonov A. THE IMPORTANCE OF DEVELOPING THE TENDENCIES AFFECTING THE MUSICAL PERCEPTION OF YOUNG STUDENTS IN THE CONDITIONS OF INNOVATIVE EDUCATION	130
Temirov Nabijon, Turgunboeva Komila THE INFLUENCE OF THE MAIN FACTORS OF SOCIAL UPBRINGING ON THE EDUCATIONAL PROCESS.....	133
Yagyaeva Elvina THE IMPORTANCE OF ORGANISING SELF-STUDY OF THE STUDENTS IN CASE OF THEIR EFFECTIVE LANGUAGE ACQUISITION	137

РОЗДІЛ V ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ

Велітченко Наталія ПРОБЛЕМА АДАПТАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ДО ШКОЛИ.....	140
Дідух Віталія СТВОРЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОМФОРТУ ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	142
Єфремова Ангеліна ШКІЛЬНИЙ БУЛІНГ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	144
Кравцова Аліна ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ АКАДЕМІЧНОЇ ПРОКРАСТИНАЦІЇ.....	147
Нусубалієва Індира ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КІБЕРБУЛЛІНГУ В ДІТЕЙ У МІСЬКИХ ТА СІЛЬСЬКИХ ШКОЛАХ.....	150

Миرونчук Наталія

Житомирський державний університет імені Івана Франка (Україна)

ВИМОГИ ДО ВІДБОРУ ЗАВДАНЬ І ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ УМІНЬ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

У публікації визначено актуальність сформованості організаційних умінь учнів для ефективного виконання ними дослідницького пошуку. Окреслено вимоги, що слугують критеріями відбору завдань і вправ для формування організаційних умінь учнів: актуальність, значущість, відповідний рівень складності, різноаспектність видів завдань. Акцентовано увагу на мотиваційному аспекті процесу формування організаційних умінь учнів.

Ключові слова: *організаційні уміння, учень, дослідницька діяльність, критерії, вправи і завдання.*

Організаційні уміння є важливими для успішного виконання учнями дослідницьких проєктів. Належний рівень сформованості організаційних умінь сприяє чіткому визначенню молодими дослідниками цілей роботи, ефективному плануванню діяльності, раціональному розподілу часу та ресурсів. Організаційні уміння взаємозв'язані з інтелектуальними, комунікативними, операційними уміннями й ін. Виконуючи дослідницьку діяльність, учні працюють з інформаційними ресурсами, здійснюють комунікацію з метою обговорення ідей, консультування з компетентним педагогом, аналізують досвід, продукують творчі ідеї тощо.

Організаційні уміння формуються у діяльності та з урахуванням рівня досвіду школяра. З'ясуємо основні вимоги до відбору завдань для формування організаційних умінь учнів.

Такі завдання і вправи повинні стосуватися різних етапів дослідницького процесу: постановка проблеми, формулювання гіпотез, планування дослідження, збір та аналіз даних, висновки та рекомендації; мати чітко сформульовану мету, завдання та критерії оцінювання результатів. Зміст завдань і вправ, які пропонуються учням, має відображати їх актуальні потреби, відтворювати реальні проблеми і ситуації, які є цікавими для учнів, спонукати до пошуку і мати відповідний рівень складності.

Зауважимо, що завдання, яке не створюватиме для учня інтелектуальних труднощів, не змушуватиме його аналізувати, мислити, продукувати варіанти рішень і робити оптимальний вибір, може виявитися для учня не вартим його інтелектуальних зу-

силь. Саме тому зміст завдань і вправ потрібно формувати з урахуванням «зони найближчого розвитку» учня (за Л. Виготським): завдання мають бути достатньо складні, поступово ускладнюються, викликати в учнів пізнавальний інтерес і спонукати їх до пошуку рішень. Виконання завдань, які ускладнюються, спонукатиме учня до саморозвитку та самовдосконалення.

Важливо також під час формування змісту завдань чи вправ охопити різні аспекти організаційних умінь, зокрема, включити завдання, які вимагають розподілу часу, планування, визначення пріоритетів і координації дій.

Розвиток організаційних умінь дослідницької діяльності учнів передбачає ознайомлення з ними як з видом знань, так і способом діяльності із систематичним залученням школярів до рефлексії.

Формування організаційних умінь учнів відбувається шляхом послідовної роботи педагога від стимулювання пізнавального інтересу до дослідницького пошуку та забезпечення пошукової активності учнів, вироблення внутрішньої мотивації щодо цінності організаційних умінь, а також включення їх у діяльність із освоєння прийомів організації та самоорганізації праці.

Враховуючи такі вимоги під час відбору завдань для розвитку організаторських умінь учнів у дослідницькій діяльності, педагоги можуть допомогти учням стати продуктивними та успішними дослідниками.

Пімоненко Людмила

*КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
(Україна)*

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У публікації проаналізовано ключове завдання педагогічного колективу Сумського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів №26 Сумської міської ради – створення оптимальних умов для успішного здійснення освітнього процесу, отримання здобувачами освіти якісних освітніх послуг. Проаналізовано в умовах цифрової трансформації освіти діяльність педагогічного колективу щодо упровадження інноваційної діяльності в освітньому процесі з використанням платформи Microsoft Office 365.

Ключові слова: *інформаційно-комунікаційні технології, освітній процес, дистанційне навчання, компетентності, інтернет сервіс Microsoft Teams.*